

Đình Cầu Đor

Đình làng Cầu Đor, thuộc phường Hà Cầu, quận Hà Đông, ở phố Quang Trung (quốc lộ 6) trông về phía Nam. Đình thờ Đỗ Bí cùng một số quan đại thần triều Lê, những người có công lớn trong cuộc khởi nghĩa chống quân Minh, lập nên nhà Lê ở thế kỷ thứ XV.

Đình Cầu Đor. Ảnh: Thành Trung

Theo thần phả, trước kia đình dựng ở gần bờ sông Nhuệ, sau khi thực dân Pháp xâm lược, nhân dân đã dỡ đem về vị trí hiện tại dựng lại vào năm 1886. Năm 1924, đình được tu sửa lớn và làm thêm Phương đình. Về sau đình còn được tu sửa hai lần vào năm 1925 và năm 1941. Mặt bằng chính của đình gồm: Phương đình, Đại bái, Tả hữu mác và Hậu cung. Kiến trúc phụ còn có sân đình, tứ trụ, thủy đình, ao sen... bố cục đăng đối so với kiến trúc chính. Về nội thất, toàn bộ di tích mang phong cách kiến trúc thời Nguyễn, biểu hiện tập trung là bộ vì nóc được làm theo kiểu chông giường, tiền kẻ hậu bẩy. Đặc biệt

phương đình làm theo kiểu chông diêm, hai tầng tám mái đao cong: vừa tạo ra thế bố cục khôe, chắc chắn vừa mở rộng không gian theo chiều cao, thoáng đãng thanh nhẹ.

Phương đình đạt đến trình độ điển hình của kiến trúc thời Nguyễn cả về phong cách nghệ thuật và kỹ thuật. Đặc biệt yếu tố nghệ thuật dân gian ở đây rất đậm. Những cảnh chơi cờ, ca múa nhạc, chim muông, hươu nai... chiếm một tỷ lệ lớn trong di tích. Mô típ cá hóa rồng cũng được thể hiện bằng nghệ thuật điêu khắc. Ngay chính giữa đình có bức nghê môn gỗ chạm hình ngũ hổ, giữa có hòm sắc đề bốn chữ: “*Ngũ hổ đại thần*”.

Ngoài ra còn có những đề tài truyền thống như: tứ linh, tứ quý... Nếu như rồng thường được xem là biểu tượng của uy quyền, cho sức mạnh triều đình phong kiến và thường đi cùng với long, ly, quy, phượng... thì ở đình Cầu Đor rồng còn được chạm cùng với các loại thú dân gian khác như: hươu, nai, chim, muông... và có vẻ rất hiền hòa.

Vào cuối thế kỷ XIX, nhịp độ phát triển của xã hội nhanh hơn, các đề tài điêu khắc cũng được mở rộng, đình Cầu Đor còn những đề tài được lấy từ truyện Thủy Hử, Tây du ký... như: Kết nghĩa vườn đào...

Ngoài ra đình còn lưu giữ được nhiều di vật quý bằng đồng và 13 đạo sắc của các triều đại Nhà nước phong kiến Việt Nam phong cho thành hoàng làng Cầu Đor.

Theo Di tích Hà Tây, Sở Văn hóa Thông tin Hà Tây, 1999